

Федорчук Н. С.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Лізингова діяльність на ринку фінансових послуг

Лізингові компанії – спеціалізовані господарські організації, які, як правило, створюються для надання лізингових послуг та є основними суб'єктами лізингової діяльності. Загальноживаним визначенням лізингу є наступне: «лізинг – комплекс майнових відносин, в яких лізингодавець надає майно в користування лізингоодержувачу на визначений строк і за певну плату» [1, с. 13]. У більшості випадків лізинг являє собою специфічну форму фінансування вкладень на придбання обладнання та інших елементів основного капіталу за участю спеціалізованої лізингової компанії.

Питаннями лізингової діяльності присвячені працям таких вчених, як О. Трофімова [2], В. Решітник, Ю. Харитонов [4], А. Горемикін та інших, проте питання їх законодавчого визначення потребує подальшого дослідження.

Згідно Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [7] лізингові компанії входять до числа фінансових установ. Основними ознаками, що визначають особливість лізингової компанії, виділяють: мета і завдання суб'єкта господарювання; предмет, цілі і вид її діяльності; організаційно-правова форма; порядок створення; правовий режим майна суб'єкта господарювання; господарська правосуб'єктність; юридична відповідальність; порядок ліквідації та реорганізації суб'єкта господарювання.

Лізингова діяльність в Україні не ліцензується, проте держава регулює ринок лізингових послуг та здійснює нагляд за лізинговою діяльністю шляхом запровадження обов'язкового внесення інформації про лізингові компанії до Державного реєстру фінансових установ. Варто зазначити, що найбільш поширеною формою створення лізингових компаній є господарські товариства [3]. На думку О. В. Трофімової, обмеження свободи підприємницької діяльності шляхом встановлення для лізингових компаній права здійснювати лізингову діяльність лише у формі повного або командитного господарського товариства є необґрунтованим, оскільки лізингодавець є кредитором, а не боржником у лізингових правовідносинах [2, с. 41].

На фоні акціонерних товариств доцільність організаційно-правової форми лізингової компанії має свої переваги такі як: залучення тимчасово вільних засобів фізичних і юридичних осіб шляхом продажу їм акцій чи облігацій; використання привілейованих акцій на користь компанії; можливість отримання в якості вкладу майна; розвиток ринку цінних паперів з метою фінансування виробничих інвестицій тощо.

Лізингові компанії можуть бути віднесені до суб'єктів господарювання, в предметі діяльності яких в установчих документах передбачено здійснення лізингової діяльності і які здійснили або здійснюють одну лізингову операцію. Як зазначає Ю. С. Харитонов, до лізингових компаній можна віднести банки та

інші фінансово-кредитні установи, які мають право здійснювати лізингові операції відповідно до їх установчих документів [4, с. 16].

Як зазначається в літературі [5], усі лізингові компанії, що представляють лізинговий ринок України, можна поділити на такі групи: компанії, створені виробниками основних засобів, постачальниками та дилерами (Лта Лізинг, Порше Лізинг Україна); компанії, створені банківськими установами (ВТБ Лізинг Україна); незалежні компанії (Українська Лізингова компанія); державні лізингові компанії («Уккрагролізинг») [5].

Термін «лізингова компанія» не визначено в Законі України «Про фінансовий лізинг» [6]. Запропонуємо визначення терміну «лізингова компанія» як господарської організації, створеної у визначеному законодавством порядку, що на професійній основі, постійно та безпосередньо здійснює лізингову діяльність для задоволення майнових інтересів інших суб'єктів господарських правовідносин з метою отримання прибутку, має відокремлене майно, закріплене за ним на визначеному правовому титулі та господарську правосуб'єктність і відповідно до чинного законодавства виконує функцію лізингодавця.

Отже, нині в Україні лізингова діяльність розповсюджена та широко використовується підприємцями, які бажають взяти сучасну техніку, рідкісне обладнання яке за договором обслуговування більш вигідніше ніж це міг дозволити собі сам підприємець. Лізингова діяльність нині допомагає фізичним та юридичним особам у покупці техніки та інших нематеріальних благ.

Список використаних джерел:

1. Ефективність використання фінансового лізингу для оновлення основного капіталу підприємств залізничної галузі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vdnuzht/2008_25/Articles/Economics/Strilec_25.
2. Трофімова О. В. Правове регулювання лізингової діяльності в Україні : моногр. / О. В. Трофімова. – К. : КИТ, 2005. – 216 с.
3. Роль лізингу в розвитку економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://leasing.in.ukraine.com.ua/publications/general_issues/?pid=161.
4. Харитонов Ю. Правовой статус лизинговой компании / Ю. Харитонов // Законодательство. – 2002. – № 7. – С. 15–18.
5. Стратегическое развитие лизинговой компании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.kommersant.ru/doc/2452552>.
6. Про фінансовий лізинг : закон України від 11 грудня 2003 року № 1381-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 231.
7. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : закон України від 01 січня 2017 року № 1792-VIII // Відомості ВРУ. – 2017. – ст. 1.
8. Полторац А. С. Механізм формування та ефективного використання оборотних активів на підприємствах АПК України / А. С. Полторац [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://finance.mnau.edu.ua/files/articles/2014-poltorak-mfevoa.pdf>.

Науковий керівник: **Боднар О.А.**,
асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна